

MRO- AKTUELLT (11/2011)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV

0413- 137 07, 070- 607 76 44

info@museibanorna.se

Utgiven 13 november 2011

Du med ansvar inom din förening!

I detta nummer finns flera mycket viktiga punkter uppräknade, som du med ansvar måste åtgärda: **2 brev till TS resp. Förvaltningsrätten, betala TS faktura, anmäla lämplig medlem till seminarium. Läs och åtgärda omedelbart!!**

MRO:s vårmöte 2012

Som kort omnämndes i förra MRO- Aktuell kommer MRO:s vårmöte att hållas lördagen 3 mars i Norrköping. Vi hoppas att vi kan se fram emot en spårvägs-tur!

Transportstyrelsen – fakturor på fordonsregisteravgiften 2011

20 oktober inledde TS distributionen av årets fakturor på fordonsregisteravgiften. Ödets slump gjorde att detta sammanföll i tiden rätt väl med riksdagens trafikskott hantering av den regeringsproposition som avser ge undantag från detta register för museijärnvägsfordon. Var inte tillsynsmyndigheten medveten om detta? Mer om propositionen, trafikskottets hantering och riksdagens mycket positiva beslut nedan.

Ett antal föreningar har sänt kopior på fakturan till mig. Det är jag mycket tacksam för. De föreningar som ännu inte har sänt kopia till mig: gör detta omedelbart när den har anlänt!

De föreningar som har varit i kontakt med mig angående fakturorna har jag uppmanat vänta med betalning tills jag kommer med instruktion. Vår juridiske expert bedömer nu att i rådande läge rekommendera föreningarna **att betalar de debiterade avgifterna i föreskriven tid**, både av praktiska

och av riskelimineringsskäl. Detta gäller **också MJ, SkJ och ÖSIJ**.

Klagan – Förvaltningsrätten

Tre föreningar (bolag) har accepterat att vara pilotfall i den juridiska process som nu har inletts. De är MJ, SKJ AB och ÖSIJ. MRO:s juridiske expert har fått fullmakt att föra dessa föreningars talan och har 8 november ingett skrivelse till Förvaltningsrätten i Linköping. Motpart är givetvis Transportstyrelsen och det som formellt överklagas är TS:s beslut 20 oktober 2011 om debitering av registerhållningsavgift.

I första hand yrkas att TS:s debiteringsbeslut undanröjs, då uttaget av avgifter strider mot EU-rätten. I andra hand yrkas att proportionalitetsprincipen tillämpas och avgifterna nedsätts till en nivå som motsvarar den som gäller för större kommersiella företag.

Det som åsyftas beträffande dålig proportionalitet är att våra föreningars registeravgifter i förhållande till trafikintäkten är en faktor 100 – 1000 högre än motsvarande för de stora kommersiella aktörerna.

Övriga föreningar – ej piloterna

Ni alla övriga föreningar (inte piloterna MJ, SKJ AB och ÖSIJ) har samtliga fått två handlingar och instruktioner från mig. Du som är ansvarig inom respektive förening måste nu säkerställa att din förening gör /har gjort följande:

1. Till TS ha sänt ”bestridande av betalningsskyldighet”. Instruktion och utkast till brev distribuerade jag söndagen 30 oktober.

MRO- AKTUELLT (11/2011)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV

0413- 137 07, 070- 607 76 44

info@museibanorna.se

Utgiven 13 november 2011

2. Till Förvaltningsrätten ha sänt (via TS) ”klagande”. Instruktion och utkast till brev distribuerade jag onsdagen 9 november.

Om du med ansvar inom din förening har det minsta frågetecknen, eller i värsta fall inte har fått instruktioner och brevtkast från mig, kontakta omedelbart mig (info@museibanorna.se). Annars kanske du missar tiden för att klaga.

Regeringens proposition 2010/11:160 ” Godkännande av järnvägsfordon och ansvar för underhåll”

Denna proposition rapporterade jag om i MRO-Aktuellt nr 7/11. Museijärnvägsfordon föreslås undantas från denna lag. Därutöver innehöll lagförslaget ytterligare en mycket positiv nyhet:

Regeringen hade vid skrivningen tagit intryck av Björn von Sydows motion, av trafikutskottets uttalande och av diskussionen i kammaren den 1 juni. Under rubriken ” Undantag från krav på registrering” står i propositionen följande: *Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om undantag från krav på registrering.*

Vid senaste månadsskiftet hanterade trafikutskottet propositionen. I utskottets ställningstagande står bland annat ”... Mot bakgrund av utskottets uttalanden i maj 2011 om undantag för museijärnvägar (bet. 2010/11:TU19) konstaterar regeringen att möjligheten finns att undanta museijärnvägar och museijärnvägsfordon från driftskompatibilitetsdirektivets tillämpning, vilket välkomnas av utskottet. Utskottet noterar också att regeringen delar utskottets inställning att särskilda hänsyn bör tas till museijärnvägsföreningarna och de knappa ekonomiska omständigheter dessa föreningar ofta verkar under...”

Onsdagen 9 november debatterades och togs beslut i kammaren. Lagen gäller från 1 december. De olika handlingarna: propositionen, utskottets förslag till beslut anföranden i kammaren och beslutet hittar du på www.riksdagen.se

MRO:s arbetsutskotts ledamot Björn von Sydow höll ett anförande inför beslutet. Han uttryckte sig mycket positivt om lagförslaget. Det är värt att återges i sin helhet:

Fru talman! Ärade ledamöter i kammaren, särskilt från trafikutskottet! Jag yrkar bifall till betänkandets förslag. Det baseras på en bra proposition. Det gäller generellt propositionens arbete med att genomföra ett förenhetligande av driftskompatibilitetsdirektivet i EU för att åstadkomma möjligheter att använda järnvägsfordon i Europa över gränserna och järnvägssäkerhetsdirektivet som naturligtvis har innebörden att skapa en hög järnvägssäkerhet. Min inriktning är dock att knyta an till utskottets tillkännagivande sent i våras där utskottet önskade att regeringen undersökte möjligheten att undanta museijärnvägar och museijärnvägsfordon från driftskompatibilitetens tillämpning.

Det har regeringen gjort på ett bra sätt i propositionen. Med en bra motivering ger man också Transportstyrelsen möjlighet att undanta museijärnvägar från både tillsyn och avgifter för tillsyn.

Det finns en markant tydlighet i hur regeringen argumenterar, att myndigheten *ska* genomföra sådana undantag. Utskottet klämmer likaså på detta, och utskottet lyfter fram att särskilda hänsyn bör tas till museijärnvägsföreningarna och de knappa ekonomiska omständigheter som dessa föreningar ofta verkar under.

Så långt mycket bra, fru talman. Men nog är det underligt att just de dagar när utskottet har att behandla det här ärendet får museijärnvägarna fakturor från Transportstyrelsen där Transportstyrelsen begär pengar för så kallade ommärkningar och registreringar av de fordon som museijärnvägarna har. Det gäller de museijärnvägar

MRO- AKTUELLT (11/2011)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV

0413- 137 07, 070- 607 76 44

info@museibanorna.se

Utgiven 13 november 2011

som inte är ute på det nationella nätet utan som har avgränsad verksamhet.

Vad handlar det om för belopp? För till exempel Munkedals Jernväg – jag nämnde det i en föregående debatt – som är en järnväg i Bohuslän som hade ungefär 66 000 kronor i intäkter förra året och som har åtta fordon handlar det om att man nu ska betala drygt 1 000 kronor. Det är faktiskt 16 promille, 16 tusendelar av de intäkter som den föreningen har. Sedan har vi exemplet Skånska Järnvägar på östra sidan av Skåne som har ungefär 900 000 kronor i intäkter och 43 fordon. De ska betala 6 000 kronor. Det är 6 tusendelar.

Den museijärnväg i norra Södermanland där jag själv är mycket engagerad, Östra Södermanlands Järnväg, har ungefär 900 000 kronor i trafikintäkter, 126 fordon och ska betala 16 000 kronor. Det är 18 tusendelar.

Jag drar upp det här, fru talman, därför att vi från museijärnvägarnas riksorganisations sida har gått igenom vad SJ AB betalar. De har en intäkt på 8,6 miljarder. De har ungefär 1 000 fordon. De betalar ungefär 130 000 kronor. Det är, fru talman, 0,015 tusendelar. Vad det stora järnvägsföretaget ska betala har alltså en helt annan dimension, och det var i verkligheten avsikten när Transportstyrelsen en gång i tiden började arbeta fram avgiftssättningen.

Jag beklagar att Transportstyrelsen inte har förstått att riksdagen i dag, på förslag av regeringen, enhälligt från och med den 1 december i år kommer att undanta museijärnvägarna från dessa avgifter. Jag har själv tittat lite i regeringsformen, riksdagsordningen och budgetlagen, och jag erkänner att det inte är lätt att omedelbart se, för den som inte kan detta, om det vore möjligt för Transportstyrelsen att låta bli att ta ut dessa avgifter i ljuset av statsmakternas position. Jag hoppas, och hade hoppats, att Regeringskansliet under hand kunde tala med Transportstyrelsen och säga att några hundra tusen kronor för detta inte är rimligt när riksdagen avser att fatta det beslut som nu ska fattas. Jag beklagar detta, och jag hoppas att företrädare för regeringsunderlaget kan hjälpa oss att under hand få en ändring till stånd hos regeringen och Regeringskansliet. Museijärnvägarna kommer hur

som helst att överklaga beslutet – först hos Förvaltningsrätten i Linköping – och anföra att avgiftssättningen strider mot Europarätten och inte är proportionell i förhållande till vad som åstadkommes. Vi torde få en lång process i förvaltningsdomstolarna. Det är synd eftersom det är tydligt att regeringen här på ett snabbt och effektivt sätt har tagit hänsyn till riksdagens tillkännagivande i våras. Jag hoppas att det ska vara möjligt för en kreativ förvaltning att i efterhand göra en ändring i Transportstyrelsens debiteringar.

MRO-föreningarna har all anledning att vara tacksamma för Björns agerande.

Säkerhetsseminarium

Som har omnämnts i tidigare MRO-Aktuellt så anordnar MRO i vinter ett säkerhetsseminarium. Preliminär helg blir 14-15 januari (med 21-22 januari som reserv). Högst 15 deltagare anser seminarieledarna att det får vara. **Några platser återstår. Nu är det därför hög tid att din förening anmäler till MRO:s ordförande den mest lämpliga personen att delta.** Mer detaljer om seminariet se tidigare MRO-Aktuellt.

Branschseminarium på Sveriges järnvägmuseum 29 oktober

Sedan 2003 (eller 2004) har Sveriges Järnvägmuseum arrangerat ett årligt seminarium för veteranågsbranschen. Åren kring 2006 handlade det mycket om firandet av ”Järnvägen 150 år” i Sverige, men för övrigt har det varit ett bra och nyttigt forum. Till skillnad från MRO:s och JHRF:s gemensamma möten de senaste åren får vi med dessa sammankomster i Gävle (och ibland även Ängelholm) en oerhört viktig

MRO- AKTUELLT (11/2011)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV

0413-137 07, 070-607 76 44

info@museibanorna.se

Utgiven 13 november 2011

direktkontakt med Sveriges Järnvägsmuseum och dess olika funktionärer. Sålunda var det just Trafikverkets museers (som man numer heter) förestående bandade budget en av punkterna under seminariet. Museichefen Robert Sjöo redogjorde för turerna kring Ängelholmsmuseets framtid och det lyckosamma beslutet att kommunen tar över driften. Vi fick en redogörelse för den nya organisationen där även Vägverkets museisamlingar ingår. Robert likväl Järnvägsmuseivänners ordförande Rolf Steen underströk att budgetnedskärningarna till trots har verksamheterna i Gävle respektive Eskilstuna/Kjula (Vägverkets museum) inte gått i stå utan tvärtom händer det en hel del.

Museichefen Robert Sjöo omgiven av två vålnader, foto Lars Granström.

Andra punkter på seminariet var järnvägsmuseums pågående digitaliseringar av bild- och ritningsarkivet där även Peter Alsén från NJ redogjorde för ett liknande arbete hos dem. MRO-ordförande Ragnar Hellborg berättade om MRO:s arbete med Transportstyrelsens avgifter, Anders Johansson (vice ordf. i JHRF) berättade om arbetet med ett reservdelsregister för rälsbussar, normal- såväl smalspåriga.

Jan Långström från Malmbanans Vänner åtog sig att försöka få igång en internetbaserad databas för specialverktyg och reservdelar för ånglok och personvagnar (se separat artikel i detta MRO-Aktuellt). Undertecknad redogjorde om buller i och kring museitågsverkstäder och -depåer som kan leda till klagomål från kringboende. Martin Öhlin (från museet) berättade om jobbet med att färdigställa ett B-lok som delvis ATC-utrustades redan på 1990-talet, Anders Johansson redovisade därefter kring ERTMS-gruppens jobb. Det ser ut att finnas en lösning i sikte.

Torsten Nilsson från Arbetets Museum såväl Arbetsam passade på att uppmana mötesdeltagarna att söka bidrag till projektanställda i det så kallade Kulturarvslyftet som går igång 2012.

Efter mötet visad Martin Öhlin bland annat museets fiffiga tubpressverktyg, pannverkstad och tillhörande förråd i det så kallade UGJ-stallet för några som stannade kvar. En mycket givande dag. Synd att inte fler MRO-föreningar än fem fanns representerade. Seminariernas ämnesområden är som sagt inte desamma som vid MRO-mötena, men för den skull inte oviktiga och ointressanta för oss som har egen bana att köra på.

Johan Vinberg

Kunskapsbank

Den gamla vanliga visan om att uppfinna hjulet på nytt är aktuell genom alla tider. På branschmötet på Sveriges Järnvägsmuseum den 29 oktober i år med representanter från JHRF- och MRO-föreningar järnvägsmuseets vänner och museet diskuterade vi olika former av samarbete för att göra reservdelar, historiska uppgifter och dokumentation tillgängligt för oss som ar-

MRO- AKTUELLT (11/2011)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV

0413- 137 07, 070- 607 76 44

info@museibanorna.se

Utgiven 13 november 2011

betar med veterantåg. Undertecknad utsågs till att bilda en arbetsgrupp för skapandet av en kunskapsbank.

Dokumentationen i denna kan vara av många slag. Originalföreskrifter, egna handböcker eller noteringar om metoder vid reparationer eller renoveringar är några exempel på sådant alla skulle vinna på att dela med sig av. Eller varför inte recept på maträtter speciellt lämpade för tillagning i restaurangvagn? Tänk på möjligheter, inte begränsningar!

Det finns en del idéer om hur man skulle kunna ordna detta. Men att låta en eller två styra allt kanske inte ger det bästa resultatet. Med detta upprop vill jag därför uppmana alla medlemsföreningar att nominera en person till arbetsgruppen eller åtminstone uppge en kontaktperson som kan eller vill arbeta med kunskapsdelning.

Arbetet i gruppen är tänkt att till övervägande del ske på distans. Kostsamma och tidskrävande resor ska undvikas och i stället ska den elektroniska kommunikationens möjligheter utnyttjas.

Jan Långström, Malmbanans Vänner

janlan@telia.com

0921-17993; 070-3327508

Ragnar Hellborg
MRO:s ordförande